

Vrijwilligers doen ertoe

Het vrijwilligersbeleid
van Humanitas:
alle uitgangspunten en
afspraken op een rij

Welkom

Van harte welkom bij Humanitas!

Wij zijn heel blij dat jij je voor onze vereniging wilt gaan inzetten.

Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde voor Humanitas. Zij ondersteunen jaarlijks meer dan 50.000 mensen die het even niet alleen redden. Jonge gezinnen met opvoedingsvragen, mensen met financiële problemen, mensen in een sociaal isolement: dankzij de ondersteuning door een Humanitas-vrijwilliger kunnen al deze mensen de toekomst met meer vertrouwen tegemoet zien.

In deze uitgave maak je kennis met de uitgangspunten van het vrijwilligersbeleid van Humanitas. Hieruit blijkt hoe de vereniging het vrijwilligerswerk ziet, wat er van de vrijwilligers wordt gevraagd en wat Humanitas hen te bieden heeft.

Humanitas is een organisatie waar vrijwilligers vanuit een gedeelde visie op mens en samenleving kunnen samenwerken en hun capaciteiten kunnen gebruiken en ontwikkelen. Humanitas wil graag duidelijk afspraken maken met haar vrijwilligers. Zodat zij weten wat ze mogen verwachten en wat hun positie is in de organisatie.

Wij hopen dat het vrijwilligerswerk je veel plezier en voldoening zal geven.

Marijke van Eck en Eva Scholte
Voorzitter hoofdbestuur en directeur vereniging Humanitas

Inhoud

- 4 1 De kern van ons vrijwilligersbeleid
- 5 2 Vrijwilligerswerk bij Humanitas: voor elk wat wils
- 6 3 Wat vraagt Humanitas van haar vrijwilligers?
- 8 4 Wat heeft Humanitas vrijwilligers te bieden?
- 10 5 Waar kunnen vrijwilligers nog meer op rekenen?

1 De kern van ons vrijwilligersbeleid

Elke organisatie, dus ook Humanitas, heeft een visie op wat zij belangrijk vindt en wat zij wil bereiken met haar activiteiten. De missie van Humanitas is:

Humanitas komt op voor een samenleving waarin mensen actief vorm geven aan hun eigen leven en verantwoordelijkheid nemen voor het leven van elkaar. Deze humanistische uitgangspunten vertaalt Humanitas in diensten van-mens-tot-mens op de gebieden van welzijn, wonen en zorg.

Vrijwilligerswerk bij Humanitas staat voor werk dat:

- > goed is en ertoe doet
- > van betekenis is voor de deelnemers aan de diensten van Humanitas
- > van betekenis is voor de samenleving als geheel
- > als waardevol wordt ervaren door de vrijwilligers die het werk organiseren en uitvoeren

Dit doet Humanitas, al sinds de oprichting in mei 1945, met de hulp van vrijwilligers. Vrijwilligerswerk vergroot de samenhang in de lokale samenleving. Daarnaast hebben vrijwilligers een paar voordelen in vergelijking tot betaalde krachten. Het belangrijkste voordeel is de laagdrempeligheid: mensen vinden het over het algemeen makkelijker om de steun in te roepen van een vrijwilliger dan van een officiële instantie. Bovendien hebben vrijwilligers meer oog voor de persoonlijke behoeften van deelnemers en is hun afstand tot de deelnemer kleiner. Tenslotte besteden zij meer tijd en een ander soort aandacht aan de deelnemer dan beroepskrachten kunnen bieden.

Vier waarden

Het vrijwilligerswerk van Humanitas is gebaseerd op vier waarden:

- > *het nemen van verantwoordelijkheid voor jezelf en voor het samenleven met anderen;*
- > *herstel van regie over het eigen leven voor mensen die dat tijdelijk zijn kwijtgeraakt;*
- > *een samenleving waarin gelijkwaardigheid voorop staat en waar plaats is voor iedereen;*
- > *een vraaggericht en vernieuwend aanbod op de gebieden welzijn, wonen en zorg.*

Deze waarden liggen ten grondslag aan alle activiteiten van de vereniging. Humanitas verwacht van haar vrijwilligers dat zij deze waarden in de praktijk brengen.

2 Vrijwilligerswerk bij Humanitas: voor elk wat wils

Humanitas kent drie soorten vrijwilligers: uitvoerende, coördinerende en bestuurlijke vrijwilligers. Elk soort vrijwilliger heeft zijn eigen rol bij het plannen, organiseren en uitvoeren van het vrijwilligerswerk.

Uitvoerende vrijwilligers

Verreweg de meeste vrijwilligers binnen Humanitas houden zich bezig met de feitelijke uitvoering van de activiteiten. Deze uitvoerende vrijwilligers vormen de basis van het werk van Humanitas.

De meeste vrijwilligers zijn actief in afdelingsactiviteiten. Maar er zijn ook districten die een beroep doen op uitvoerende vrijwilligers, bijvoorbeeld voor de kindervakantieweken. Daarnaast zijn vrijwilligers actief in landelijke projecten. Dat zijn projecten die niet aan één afdeling of district zijn gekoppeld.

Coördinerende vrijwilligers

Ook voor het organiseren en coördineren van de activiteiten zijn vrijwilligers nodig. Deze vrijwillige coördinatoren werken in opdracht en onder verantwoordelijkheid van een afdelings- of districtsbestuur en vormen een schakel met de uitvoerende vrijwilligers. Vrijwillige coördinatoren kennen de vraag en het aanbod en brengen deze bij elkaar, begeleiden uitvoerende vrijwilligers en organiseren terugkombijeenkomsten voor vrijwilligers.

Bestuurlijke vrijwilligers

De vrijwilligers die actief zijn in de afdelings- en districtsbesturen en in het landelijke hoofdbestuur worden bestuurlijke vrijwilligers genoemd. Zij maken plannen voor de korte en langere termijn, en geven op hoofdlijnen leiding aan de uitvoering ervan. Hun positie is geregeld in de statuten en in het huishoudelijk reglement van de vereniging.

3 Wat vraagt Humanitas van haar vrijwilligers?

6

Elke activiteit van Humanitas is anders.

Van elke vrijwilliger worden dus weer andere vaardigheden gevraagd.

Wat alle vrijwilligers van Humanitas echter met elkaar gemeen hebben, is dat van hen wordt verwacht dat zij:

- **werken volgens de uitgangspunten en doelstellingen van de vereniging**

Om vrijwilliger bij Humanitas te worden hoef je geen lid van de vereniging te zijn. Wel verwacht Humanitas dat je een grote betrokkenheid toont in het ondersteunen van de deelnemers. Met andere woorden: dat je werkt volgens de waarden en doelen van de vereniging.

- **beschikken over de juiste kwaliteiten en vaardigheden**

Humanitas zoekt bewust naar mensen die de juiste kwaliteiten en vaardigheden bezitten om het vrijwilligerswerk goed te kunnen uitvoeren. En anders moeten zij bereid en in staat zijn dit te leren. Het kunnen inzetten van gekwalificeerde vrijwilligers biedt de beste garantie voor kwalitatief goed vrijwilligerswerk. Alleen daarmee zijn deelnemers ook daadwerkelijk geholpen.

- **16 jaar of ouder zijn**

In principe kan iedereen van 16 jaar of ouder lid en/of vrijwilliger worden van Humanitas. De vereniging heeft echter voor bepaalde vrijwilligersactiviteiten de minimumleeftijd hoger gesteld, bijvoorbeeld voor het begeleiden van minderjarigen. Hiervoor moeten vrijwilligers minimaal 18 jaar zijn.

- **4 tot 8 uur in de week willen besteden aan het vrijwilligerswerk**

Vrijwilligerswerk kent uiteraard grenzen die niet overschreden mogen worden om een activiteit nog vrijwilligerswerk te kunnen noemen. Bekend is dat juist mensen die zich vrijwillig voor een zaak inzetten soms grenzeloos kunnen zijn in de tijd die zij daarin willen investeren. Daarom is Humanitas duidelijk over de tijdsinvestering die zij van haar vrijwilligers vraagt: 4 tot 8 uur in de week.

- **de introductiebijeenkomsten bijwonen**

Humanitas nodigt nieuwe vrijwilligers, of mensen die overwegen vrijwilliger te worden, uit om deel te nemen aan enkele introductiebijeenkomsten. Hier kun je kennismaken met de organisatie en de diverse activiteiten van Humanitas. Op grond daarvan kun je een afgewogen keuze maken of je je voor Humanitas wilt inzetten en zo ja, voor welke activiteit.

- **deelnemen aan (bij)scholing en werkoverleg**

Humanitas verwacht dat je deelneemt aan de trainingen en terugkombijeenkomsten die zij voor vrijwilligers organiseert. Deze vormen van deskundigheidsbevordering maken je wegwijs in en ondersteunen je bij het vrijwilligerswerk. Ook het contact dat je hier hebt met andere vrijwilligers, is zeer waardevol.

- **lid worden van Humanitas als ze bestuurswerk willen gaan doen**

Vrijwilligers die actief zijn in een bestuur van Humanitas moeten lid zijn van de vereniging. Het lidmaatschap is immers van belang voor het kunnen meebeslissen over het beleid van de vereniging.

- **in sommige gevallen een verklaring omtrent het gedrag overleggen**

Nieuwe vrijwilligers die met minderjarigen gaan werken, moeten een gedragsprotocol ondertekenen. Dit protocol is bedoeld om de kwaliteit van de activiteiten met kinderen te waarborgen en eventuele risico's zo klein mogelijk te maken. In het protocol staat onder meer dat de vrijwilliger referenties moet kunnen verstrekken en een 'verklaring omtrent het gedrag' (VOG) moet kunnen overleggen. Deze procedure geldt ook voor vrijwilligers die aan de slag gaan voor het project Thuisadministratie.

7

Humanitas verwacht van haar vrijwilligers dat zij:

- > werken volgens de uitgangspunten en doelstellingen van de vereniging
- > beschikken over de juiste kwaliteiten en vaardigheden
 - > 16 jaar of ouder zijn
- > 4 tot 8 uur in de week willen besteden aan het vrijwilligerswerk
- > de introductiebijeenkomsten bijwonen
 - > deelnemen aan (bij)scholing en werkoverleg
 - > lid worden van Humanitas als ze bestuurswerk willen gaan doen
 - > in sommige gevallen een verklaring omtrent het gedrag overleggen

4 Wat heeft Humanitas vrijwilligers te bieden?

8

Humanitas verwacht veel van haar vrijwilligers. Daar staat echter ook het nodige tegenover:

Een ruim aanbod van cursussen, trainingen en terugkombijeenkomsten

Wie vrijwilliger is bij Humanitas kan rekenen op een ruim aanbod van cursussen, trainingen en terugkombijeenkomsten. Voor Humanitas zijn goed opgeleide vrijwilligers de beste garantie voor kwalitatief goed vrijwilligerswerk. Voor vrijwilligers is het opdoen van kennis en het vergroten van vaardigheden minstens zo waardevol, omdat zij hun werk hierdoor met nog meer plezier, zelfvertrouwen en voldoening kunnen uitvoeren.

Humanitas biedt in het hele land opleidingen aan onder de noemer 'Humanitas Academie'. Het aanbod van de Humanitas Academie bestaat onder meer uit:

- *introductiebijeenkomsten voor alle nieuwe vrijwilligers om kennis te maken met de organisatie en de activiteiten. Hier kunnen nieuwe vrijwilligers zich ook oriënteren op het bijzondere karakter van het vrijwilligerswerk van Humanitas;*
- *een bestuurderscursus voor vrijwilligers die bestuurswerk (willen gaan) doen bij Humanitas. Deze cursus draagt bij aan een goed en realistisch beeld van dat bestuurswerk;*
- *een training voor nieuwe vrijwillige coördinatoren;*

- *trainingsprogramma's voor uitvoerende vrijwilligers, gericht op hun specifieke vrijwilligerswerk, zoals steun bij verlies, opvoedingsondersteuning of thuisadministratie;*
- *landelijk georganiseerde masterclasses over een bepaald thema, waarbij alle vrijwilligers welkom zijn.*

De aandacht van Humanitas voor het opleiden van vrijwilligers kan de indruk wekken dat vrijwilligerswerk bij Humanitas neigt naar beroeps- of betaald werk. Dat is zeker niet zo. Humanitas benadrukt dat vrijwilligers geen hulpverleners zijn, maar 'slechts' ondersteuning bieden en deelnemers vooral in staat stellen om zélf de regie te voeren. Oftewel: helpen door op je handen te zitten.

Deskundige begeleiding en persoonlijke aandacht

Uitvoerende en coördinerende vrijwilligers kunnen rekenen op deskundige begeleiding. De coördinatoren worden begeleid door afdelingsbestuurders of soms door districtsconsulenten. De coördinatoren begeleiden op hun beurt de uitvoerende vrijwilligers.

De begeleiding van vrijwilligers is gericht op het werk en op de persoon. Taakgerichte begeleiding bestaat uit hulp en ondersteuning bij de uitvoering van het werk. Persoonsgerichte begeleiding richt zich op iemands persoonlijke capaciteiten en op de vraag

hoe hij of zij omgaat met situaties die zich voordoen. Het gaat hierbij ook om het goed laten aansluiten van iemands persoonlijke capaciteiten op bepaalde taken.

Vrijwilligers kunnen ook rekenen op organisatorische, administratieve en inhoudelijke ondersteuning van medewerkers van de districten.

De mogelijkheid om mee te denken over het beleid van Humanitas

Vrijwilligers die lid zijn van Humanitas hebben vanuit hun lidmaatschap inspraak in het lokale en

Wat Humanitas vrijwilligers te bieden heeft, is:

- > een ruim aanbod van cursussen, trainingen en terugkombijeenkomsten
- > professionele begeleiding en persoonlijke aandacht van coördinatoren en besturen
- > ondersteuning door gespecialiseerde consulenten
- > de mogelijkheid om mee te denken over het beleid en werk van Humanitas

landelijke beleid van de vereniging. Zij zijn ook verkiesbaar als bestuurder.

Vrijwilligers die geen lid zijn hebben formeel geen invloed op het beleid, maar kunnen wel hun mening geven, bijvoorbeeld via hun coördinatoren of rechtstreeks aan een afdelingsbestuur. Onze afdelingsbesturen betrekken de vrijwilligers zoveel mogelijk bij zaken die voor hun werk van belang zijn. Tijdens terugkombijeenkomsten kunnen alle vrijwilligers hun mening geven en suggesties doen. Ook kunnen zij altijd deelnemen aan advies- en projectgroepen. In de toekomst zal ook de website van Humanitas hiervoor een platform zijn.

Als je stopt...

Als een vrijwilliger zijn werk voor Humanitas wil of moet beëindigen, neemt Humanitas afscheid in een persoonlijk gesprek. Humanitas wil graag weten hoe vertrekkende vrijwilligers hun werk hebben ervaren en of zij suggesties hebben om zaken beter of anders te organiseren. Ook wil de vereniging vertrekkende vrijwilligers graag betrokken houden bij Humanitas. Wellicht zijn er andere werkzaamheden waaraan men zich zou willen verbinden. Vrijwilligers die Humanitas daadwerkelijk gaan verlaten, kunnen een getuigschrift krijgen.

9

5 Waar kunnen vrijwilligers nog meer op rekenen?

Om je werk als vrijwilliger goed te kunnen doen, moet je van een aantal zaken kunnen uitgaan. Zaken die vooraf zijn geregeld en waarnaar je geen omkijken hebt. Zo kunnen vrijwilligers rekenen op:

Onkostenvergoeding

Het doen van vrijwilligerswerk brengt onkosten met zich mee. Deze onkosten krijgen vrijwilligers uiteraard vergoed. Besturen maken hierover afspraken met de vrijwilligers. Reiskosten worden vergoed op basis van de kosten van een reis met het openbaar vervoer. Hiervan wordt alleen afgeweken als hiervoor een redelijke aanleiding is én als hierover vooraf met een afdelingsbestuur een goede afspraak is gemaakt.

Verzekering tegen schade en ongevallen

Vrijwilligerswerk brengt ook risico's met zich mee, voor de vereniging maar ook voor de vrijwilligers. Daarom ben je als vrijwilliger verzekerd voor schade die je toebrengt tijdens het vrijwilligerswerk of als je tijdens het uitvoeren van het vrijwilligerswerk betrokken raakt bij een ongeluk.

Alle verzekeringen voor vrijwilligers op een rijtje:

- *Alle vrijwilligers kunnen aanspraak maken op de collectieve ongevallenverzekering van Humanitas. Deze verzekering is van kracht tijdens het vrijwilligerswerk zelf en tijdens het reizen van en naar de locatie waar het vrijwilligerswerk wordt uitgevoerd.*
- *Voor de vrijwilligers die deelnemen aan de kindervakantieweken van Humanitas heeft de vereniging een doorlopende reisverzekering afgesloten.*
- *Voor inzittenden van een motorvoertuig heeft Humanitas een persoonlijke ongevallenverzekering afgesloten.*
- *Ook aan bestuurswerk zijn risico's verbonden. Deze heeft de vereniging voor haar bestuurlijke vrijwilligers afgedekt met een 'aansprakelijkheidsverzekering voor bestuursleden'. Deze verzekering geldt voor vrijwilligers in de afdelingsbesturen, districtsbesturen en het hoofdbestuur.*

Een veilige werkomgeving

Humanitas vindt het belangrijk dat vrijwilligers zich veilig voelen, ook als ze deelnemers thuis bezoeken. Er kunnen zich ongewenste situaties voordoen: deelnemers kunnen bedoelingen hebben die onze vrijwilligers niet op prijs stellen of zelfs handtastelijk of agressief worden, hoewel dit gelukkig zelden voorkomt. Humanitas doet er alles aan om vrijwilligers op dit soort situaties voor te bereiden.

Van de uitvoerende vrijwilligers wordt verwacht dat zij bedreigende of onveilige situaties en vermoedens van ernstige misstanden doorgeven aan hun coördinator. Als vrijwilligers dit soort zaken voor zich houden, vergroten zij het risico dat zij tijdens hun vrijwilligerswerk lopen.

In de terugkombijeenkomsten van de uitvoerende vrijwilligers kunnen onaangename voorvallen of vermoedens van ernstige misstanden worden besproken als praktijksituaties waarvan te leren valt. Humanitas vraagt verder aan afdelingen en districten een logboek bij te houden van problemen rond de veiligheid van vrijwilligers.

Klachtenreglement

Waar mensen samenwerken, kan onvrede ontstaan over de manier waarop het werk wordt uitgevoerd. In sommige gevallen kan het verstandig zijn om een objectieve buitenstaander in te schakelen die het geschil helpt op te lossen.

Vrijwilligers kunnen ook rekenen op:

- > onkostenvergoeding
- > verzekering tegen schade en ongevallen
- > een veilige werkomgeving
- > een klachtenreglement
- > een gedragscode
- > nazorg

Ook tussen vrijwilligers onderling, tussen vrijwilligers en deelnemers en tussen vrijwilligers en betaalde medewerkers kan onenigheid ontstaan over iemands functioneren. Vrijwilligers kunnen dan terugvallen op het klachtenreglement van Humanitas. Hierin staat hoe en bij wie een klacht kan worden ingediend, hoe de klacht zal worden afgehandeld en wat daarbij van de indiener wordt verwacht.

Gedragscode

Humanitas heeft een 'gedragscode ter voorkoming en bestrijding van ongewenst gedrag'. Agressie, discriminatie en seksuele intimidatie worden in geen enkel geval geaccepteerd, noch van vrijwilligers en betaalde medewerkers noch van deelnemers aan de diensten van Humanitas. De gedragscode moet ervoor zorgen dat vrijwilligers zich veilig voelen en hun werk met plezier kunnen uitvoeren.

Nazorg

Soms gaan vrijwilligers zo op in de ondersteuning en begeleiding die ze geven, dat zij geen afstand meer kunnen nemen van de problemen van mensen die zij ondersteunen. Ook kunnen zij erg ingrijpende of aangrijpende situaties meemaken. Het vrijwilligerswerk kan dan een te zware belasting voor iemand worden. Bestuurders en coördinatoren hebben hier aandacht voor en geven ondersteuning.

Zij zullen zorgen voor een goede eerste opvang en indien nodig doorverwijzen naar instanties als Slachtofferhulp. Ook het inschakelen van de bedrijfshulpverlening van Stichting Humanitas Rotterdam behoort tot de mogelijkheden.

Meer lezen?

Deze uitgave is een samenvatting van een uitvoerig beleidsstuk. Wil je meer weten, dan kun je de volledige tekst opvragen bij het Landelijk Bureau, of een districtskantoor. Het document is ook te downloaden via www.humanitas.nl onder 'vrijwilligers' bij 'publicaties vrijwilligerswerk'.

Humanitas Landelijk Bureau

Sarphatistraat 4
1017 WS Amsterdam
Telefoon 020 523 11 00
info@humanitas.nl

Humanitas district Oost

Nieuwstad 37 A
7201 NL Zutphen
Telefoon 0575 54 60 57
info.oost@humanitas.nl

Humanitas district Zuidwest

Laan 20
2512 GN Den Haag
Telefoon 070 358 42 84
info.zuidwest@humanitas.nl

Humanitas district Noord

Akerkhof ZZ 22
9711 JB Groningen
Telefoon 050 312 06 33
info.noord@humanitas.nl

Humanitas district Noordwest

Brouwerstraat 4
1315 BP Almere
Telefoon 036 548 64 44
info.noordwest@humanitas.nl

Humanitas district Zuid

Veldm. Montgomerylaan 333
5612 BG Eindhoven
Telefoon 040 213 07 11
info.zuid@humanitas.nl

Lokale contactgegevens